

REPORTAGE STILTEGEBIEDEN

Voor stilte in Nederland is een geluidswal langs de snelweg nodig

Bloembollenkweker Gerard Reus (hier tussen de bloemkool) heeft zijn bedrijf in stiltegebied Grootslag-West. Foto Raymond Rutting / de Volkskrant Beeld Raymond Rutting / de Volkskrant

Stiltegebieden in Nederland zijn op de terugtocht, blijkt uit [onderzoek](#) van *de Volkskrant*. Ze maken plaats voor bedrijfsterrein en hebben te lijden van auto- en vliegverkeer.

Op zoek naar de stilte in Grootslag-West en het Dwingelderveld: 'De plek waar wij de stilste meting hebben gedaan, bevindt zich achter het gebied waar de geluidswal staat'

Nadia Konijnenburg en **Michelle Huizen** 18 november 2020, 5:00

Het geraas van wielen over asfalt, gedender van vrachtwagens en het gebrom van tractoren: in een groot gedeelte van het stiltegebied Grootslag-West in Noord-Holland voeren machinale geluiden de boventoon. De aandachtige luisteraar hoort hier en daar een vogel of het geritsel van bladeren, maar zelfs op een paar honderd meter afstand maskeert het geruis van de provinciale weg natuurlijke geluiden.

De verkeersoverlast in Grootslag-West, een stiltegebied van 537 hectare groot, komt hoofdzakelijk door de agrarische bedrijven. 'Een groot deel van het gebied is aangewezen als een van de acht grootschalige kassengebieden in Nederland', zegt Ria Manshanden, GroenLinks-fractievoorzitter in Medemblik. Hier zijn tulpenbroeierijen en bloemkoolkwekerijen, waar boeren vaak met trekkers rondrijden. Manshanden: 'Dit leidt tot veel verkeerslawai. Het is jammer dat de stilte verloren gaat.'

de Volkskrant

hier minstens tien vrachtwagens laden en lossen. Ook stoppen geregeld veilingwagens om ladingen bloemen op te halen. 'Die wagens rammelen alle kanten op.'

De Volkskrant Avond

Ontvang elke avond de beste journalistiek van de Volkskrant via onze nieuwsbrief.

Inschrijven

Start

Best gelezen

Nieuws

Zoeken

Service

Grootslag-West is een van de weinige plekken in Nederland waar het juist nog echt stil zou moeten zijn. Dit is een van de 191 aangewezen stiltegebieden in Nederland, waar het geluid maximaal 40 decibel zou mogen zijn. In de afgelopen tien jaar is ruim 15 duizend hectare stiltegebied verdwenen.

‘Stilte- en natuurgebieden zijn essentieel voor de gezondheid en het geluksgevoel van mensen, zeker in een drukke en lawaaiige provincie als Noord-Holland’, vindt Erna Krommendijk, projectleider bij de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland. Ze adviseerde de provincie om de stilte in de huidige 39 gebieden beter te handhaven. ‘Dit kan bijvoorbeeld door stille kernen aan te wijzen, meer bekendheid te geven aan de stilte en in de rumoerige gebieden de stilte te herstellen.’

De smalle strook recreatiegebied in Grootslag-West wordt omringd door enorme boerderijen, akkers en bollen- en bloemkoolvelden. Agrarische bedrijven zijn uitgezonderd van de geluidsregels. In de zomer maken de boeren vaak extra lawaai om wild weg te jagen. ‘De knalapparaten om ganzen af te schrikken zijn echt nodig om groenten te kunnen kweken’, zegt Andrea van Langen, wethouder in Medemblik.

De boeren vinden het vooral belangrijk dat hun dagelijkse werkzaamheden niet worden verstoord. ‘We moeten met de tractoren kunnen rijden, we moeten kunnen oogsten en we moeten kunnen beregenen. Van uitzonderlijk lawaai zijn ook wij geen voorstander.’

Snateren

De handhaving in de stiltegebieden is allesbehalve eenduidig en verschilt per provincie. Drenthe besteedt als een van de weinige provincies nog wel enige aandacht aan de stilte. Gerrie Eleveld wil net aan zijn eerste meting in het stiltegebied Dwingelderveld beginnen als een groep aanwezige ganzen in een nabijgelegen meer begint te snateren.

Eleveld is geluidsadviseur bij de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe en adviseert de provincie. 'Ik kan mij niet heugen wanneer er voor de laatste keer echt metingen zijn gedaan in een stiltegebied, afgezien van de meting voor de prijsvraag.' Hij bedoelt de prijsvraag die werd uitgeschreven door de Nederlandse Stichting Geluidshinder in het kader van haar 50-jarig bestaan. Het stiltegebied Dwingelderveld kreeg daarbij de eervolle titel 'Stilste gebied van Nederland'.

Het immense terrein van 3.700 hectare is rijk aan flora en fauna. Een grote kudde schapen staat te grazen in de wei. Een bord waarschuwt voor de wolf, die hier een comeback heeft gemaakt. Behalve de ganzen en vogels veroorzaakt de wind lawaai in de bomen. De natuur heeft dus ook zelf invloed op de stilte. 'Ik zie de streefwaarde van maximaal 40 decibel dan ook niet echt als een harde waarde', legt Eleveld uit. Drenthe richt zich volgens hem meer op de ruimtelijke ordening en het omgevingsbeleid in de stiltegebieden. 'Het is belangrijk dat hier geen wegen of evenementen worden gepland.'

Dwingelderveld is niet altijd het stilste gebied van Nederland geweest. Vroeger was hier veel hinder van de A28. Die werd in 2011 grotendeels weggenomen met een aarden geluidswal. Het geluid van de voorbijrazende auto's wordt sindsdien gefilterd. 'De plek waar wij de stilste meting hebben gedaan, bevindt zich achter het gebied waar de geluidswal staat', zegt Eleveld. 'Het werkt dus echt.'

Kleiner

In Grootslag-West hebben de bestuurders niet gekozen voor een geluidswal, maar voor een verkleining van het stiltegebied. Hierbij gaan 216 van de 537 hectare verloren, ongeveer 300 voetbalvelden. De agrarische percelen vallen hierdoor buiten het stiltegebied. Met de herziening wordt geen haast gemaakt: pas in de volgende Omgevingsvisie in 2022 zal de inkrimping mogelijk worden vastgelegd.